

Nokert vēju aiz astes

TURPINĀJUMS, SĀKUMS
25. NOVEMBRA NUMURĀ

Turpinām neklātienas pastaiģu pa vēju pilsētu Liepāju, kas ir vienlīdz vilinoša ikvienā gadalaikā. Iepriekšējā publikācijā iepazīnāmies ar Pētertirgu un pilsētas centrā esošajiem dievnamiem – Svētā Jāzepa katedrāli, Svētās Annas baznīcu un Svētās Trīsvienības baznīcu ar pasaulē lielākajām mehāniskajām ērgelēm. Taču tas vēl nav viss. Liepāja, kas 2027. gadā kļūs par Eiropas kultūras galvaspilsētu, mums piedāvā vēl daudz interesanta.

Promenāde, deputāts baltā zirgā un zivtiņas ar gurķu aromātu

Pēc Liepājas centra trīs dievnamu apmeklējuma ieteicams doties pastaigā pa tuvējo ostas promenādi Tirdzniecības kanāla malā jeb Vecajā ostmalā, kur allaž var tiešā tuvumā aplūkot pietauvotos zvejnieku kuģus. Te ir omulīgi un interesanti pat ziemas periodā, savukārt vasaras sezonā promenāde dzīvība valda dienu un nakti, jo te darbojas vairāki restorāni un naktsklubi, kā arī notiek brīvdabas pasākumi. Promenādi rotā vides objekts Dzintara pulkstenis, kas veidots no neskatāmiem daudziem dzintara gabaliņiem, kurus dāvinājuši liepājnieki.

Promenādē un tās apkaimē savulaik ļoti aktīvi rosījies ekscentriskais dāņu uzņēmējs un mūziķis Stīns Lorens, kas pieņēmis Luija Fonteina pseidonīmu, investējis ievērojamus finanšu līdzekļus nekustamo īpašumu iegādē un attīstībā, un 2009. gadā pat kļuvis par Liepājas domes deputātu, ko atzīmējis, atjājot uz domi baltā zirgā... Viņš pazīstams ne vien kā skandalozs miljonārs, bet arī kā rokmūzikas festivāla «Fontaine Festival» organizētājs Liepājā un mūzikas pilsētiņas «Fontaine Rock City» izveidotājs Pāvilstā. Lai gan Fonteins, izpārdojot savus daudzus īpašumus, paziņojis,

ka vēlas pārtraukt uzņēmējdarbību Latvijā un pārcelties uz Spāniju, kur pat iegādājies pili, tomēr vēl aizvien saikni ar Liepāju pilnīgi nav sarāvis. Par viņa klātbūtni ostmalā šobrīd liecina mūzikas klubs «Fontaine Palace», kur vēl aizvien notiek pasākumi ar pazīstamu grupu piedalīšanos. Piemēram, šomēnes te koncertēs «Dzelzs Vilks», «Sub Scriptum», «Inokentijs Mārpls» un citi mūziķi, bet Vecgada nakts pasākumu nodrošinās «Klaidonis».

Kamēr atrodamies pie tirdzniecības kanāla, noteikti jāpiemin stintes. Ziemas mēnešos, jo īpaši janvārī un, ja kanāls ir aizsalis, pēc tumsas iestāšanās, kanālmalā varam vērot fantastisku skatu – izgaismotu makšķerņu telšu pilsētiņu tieši uz ledus un simtiem bļīkotāju, kas ieradušies, lai tiktu pie salaku loma. Šīs zivtiņas, sauktas arī par stintēm, ir nelielas un pēc izskata līdzīgas renģēm, bet atšķiras ar maigo un īpašo aromātu, kas pēc smaržas un garšas atgādina... svaigus gurķus... Plānojot ceļojumu janvārī, ieteicams portālā www.liepaja.travel pārbaudīt, kad tiek plānoti ikgadējie Stīnu svētki, kas ir populārs un interesants pasākums, kur iespējams baudīt arī no šīm zivīm gatavotus ēdienus.

Dārgakmens Liepājas sirdī

Pavisam netālu no promenādes slejas vēl viens Liepājas lepnums – koncertzāle «Lielais dzintars», novatoriskas konstrukcijas dārgakmenim līdzīga ēka, kuras ārējās nav neviena taisna leņķa, neviena identiska loga, bet tonētais stikla korpuss saules gaismā dzirksti gluži kā dzintars. Ēka piesaista skatu arī pēc tumsas iestāšanās, kad tā izgaismojas no iekšpuses. Savukārt interjera elementi pārsteidz ar daudzveidību – neapdarinātas betona sienas mijas ar īstiem šedevriem, piemēram, koncertzāli ar maināmām iekšējām konstrukcijām un pasaules līmenī unikāliem akustikas risinājumiem, kas ik nēcīgāko skaņu no skatuves vienmērīgi izplata visā plašajā telpā ar 1000 skatītāju vietām. Ne velti šis objekts 2016. gadā saņēmis Starptautisko arhitektūras

Koncertzāle «Lielais dzintars»

balvu kategorijā «Labākais jaunais arhitektūras projekts».

«Lielajā dzintarā» iespējams izstaigāt publisko zonu (izņemot zāles) jebkurā brīdī darba laikā, kā arī pieteikt ekskursijas gida vadībā. Te notiek arī publiskas ekskursijas, par kurām, kā arī citiem koncertzāles pasākumiem varat atrast informāciju vietnē www.lielaisdzintars.lv.

Paberzēt knābi vārnai

Pirms daudziem gadiem, turpinot pastaigu pa ostas promenādi, mēs nonāktu līdz pat Dienvidu molam, kur Tirdzniecības kanāls savienojas ar jūru. Tagad šai maršrutā ir parādījusies slēgtā militārā zona, tāpēc ieteicams nogriezties pa kreisi un turpināt ceļojumu pa burvīgajām vecās pilsētas ieliņām, pie viena aplūkojot vēl dažus objektus. Piemēram, Liepājas himnas «Pilsētā, kurā piedzimis vējš» tēlu – laivinieka, vārnas, dzintara latviešu, telefonista un cilvēku meža – bronzas skulptūras. Šie vides instalācijas

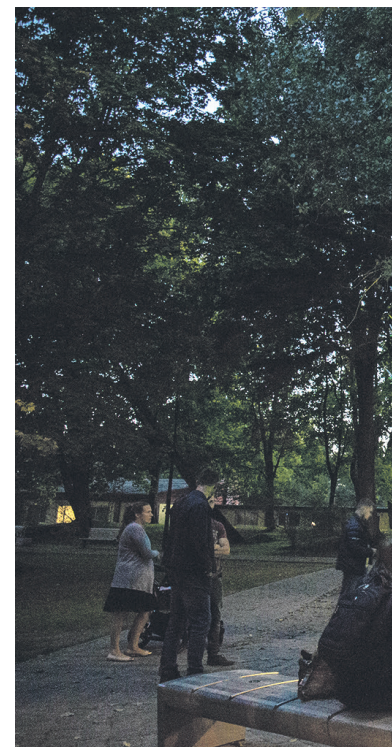
Liepājas vārna

objekti izvietoti tieši pa ceļam no Lielā Dzintara uz pludmali – visā Kūrmājas prospekta garumā. Pie katra Liepājas himnas tēla var atrast un izlasīt vai pat nodziedāt vienu himnas pantīņu. Starp citu, ir tāds ticējums – ja paberzēsiet vārnas knābi, tad atgriešanās Liepājā garantēta.

Pastaigas laikā iespējams vērot vēsturisko ēku interesanto arhitektūru. Nogriežoties no Kūrmājas prospekta un apmeklējot Dzintaru, Liepu, Peldu, Hika un Vites ielas, acis priecēs Šveices stilā būvētās greznās koka ēkas. Savukārt Kūrmājas prospektā, tuvojoties jūrai, būs redzamas vairāki slavenā arhitekta Paula Maksa Berči projektētie nami. Vienā no tiem izvietots Liepājas muzejs, kurā noteikti jāiegriežas.

Ēka, kura piederēja vienam no cionisma kustības dibinātājiem

Kūrmājas prospekts, pateicoties jūras tuvumam, pagājušā gadsimta sākumā bija izveidojies par pilsētas turīgāko iedzīvotāju rajonu, kur slējas greznas villas. Taču P. Berči 1900. un 1901. gadā būvēta Kacnelsonu ģimenes rezidence, šķiet, pārspēja visas pārējās ne vien ar sa-

«Spoku koks» Jūrmalas parkā

vu arhitektūru, bet arī ar izmaksām. Būvniecības tāmes kopsumma bijusi 56 tūkstoši rubļu, kas mūsdienās atbilstu diviem ar pusi miljoniem eiro. Salīdzinājumam var piebilst, ka Tukuma Viesīgās biedrības staltās ēkas celtniecības izmaksas lēstas 35 tūkstošu rubļu apmērā... Ēkas pirmais īpašnieks Nisons Kacnelsons (1862–1923) bijis ne vien bagāts kokmateriālu tirgotājs, bet arī ļoti ievērojams ebreju sabiedriskais darbinieks, filozofijas zinātni doktors un viens no pasaules cionisma kustības dibinātājiem.

Sarežģītas konfigurācijas divstāvu ēkas telpiskās uzbūves pamatā ir plaša, stāviem caurejoša halle ar galeriju, no kuras sasniedzamas pārējās telpas. Halle izceļas ar īpaši greznu kokgriezumu veidotu interjeru, galerijas margas izveidotas kā neogotikas arkāde, portālus rotā sandriki ar konsolēm. Iekštelpu interjeros atrodami gan vācu renesanses, gan baroka un rokoko stila paraugi – mākslas un arhitektūras cienītājiem noteikti ir vērts apskatīt gan iekštelpas, gan muzejā esošās ekspozīcijas.

Ēkas apskate ir bez maksas, tāpat kā pastāvīgā ekspozīcija «Latvijas Pagaidu valdības seši mēneši Liepājā», kurā atspoguļots mūsu valsts vēsturei ārkārtīgi svarīgais laika periods 1918. un 1919. gadā. Iespējams iepazīties arī ar ekspozīciju «Liepāja viduslaikos», kas parāda pilsētas vēsturi no 13. līdz 18. gadsimtam – sākot no lībiešu Līvas ciema līdz nozīmīgai Kurzemes hercogistes ostas un tirdzniecības pilsētai Liepājai, kas līdz ar visu Kurzemi, tostarp Tukumu, 1795. gadā tika iekļauta Krievijas impērijas sastāvā.

Dzīvi un nedzīvi koki

No Liepājas muzeja līdz Jūrmalas parkam un plašajai Liepājas pludmalei atlicis pavisam nedaudz, un, turpinot ceļu pa Kūrmājas prospektu, drīz vien nonākam parkā. Tas veidots pēc pilsētas galvas Karla Gotlība Ūliha iniciatīvas aptuveni tajā pašā laikā, kad būvēta Kacnelsona villa. Parks ir tiešām iespaidīgs – tas stiepjas trīs kilo-

Liepājas promenāde